

Predmet: Aleksandar Medić – Škorpioni

Okružni sud u Beogradu, Veće za ratne zločine
Poslovni broj predmeta: K.V. 8/08

Glavni pretres: 08. decembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Slobodana Stojkovića

Svedok se u julu 1995. godine, kao pripadnik jedinice *Škorpioni*, nalazio na terenu na Treskavici. Bio je šef kuhinje, ali je njegov zadatak bio i da kamerom snima aktivnosti jedinice. Na terenu je drugi vojnik bio zadužen za kameru, ali se on razboleo, tako da je komandant Slobodan Medić zvan Boca preneo to zaduženje na njega. Obično je po svom nahodanju snimao svakodnevne aktivnosti, ali ga je jednog jutra komandant pozvao i rekao *idi, snimi to i nemoj ništa da pitaš*. Video je kamion koji je bio spreman za pokret. Nije znao ko se nalazi u zadnjem delu kamiona, ali je video da je vozač bio Branislav Medić zvan Zvekan dok je na suvozačevom mestu sedeo Milomir Momić. Smestio se napred pored Momića i kada su krenuli pitao je Zvekana šta se dešava. Rekao mu je da će najverovtnije snimati streljanje, ali mu oni nije poverovao jer je Zvekan uvek preuveličavao svari. Kada su se zaustavili i izašli iz kamiona video je da su se pozadi vozili Pera Petrašević, optuženi Aleksandar Medić, Slobodan Davidović i šestorica zarobljenika, koji su bili vezani i pretučeni, među kojima su neki bili vrlo mladi. Neko je naredio zarobljenicima da legnu u kanalčić pored puta, licem prema zemlji. Primetio je da je baterija na kameri prazna i rekao Zvekanu da sve vrati u komandu po drugu. Kada je Zvekan otišao vojnici su počeli da pričaju sa zarobljenicima. Optuženi Medić je jednom zarobljeniku rekao *nisam zbog tebe prcao*. Zarobljenik mu je nešto odgovorio i na to je optuženi Medić rekao *šta kažeš, nisi ni ti?* Ubrzo je došao zamenik komandanta Aleksandar Vukov sa još trojicom vojnika, jedan od njih bio je Đole zvan Šiptar. Vukov je nešto razgovarao sa Petraševićem, nakon čega je otišao dok su vojnici koji su došli sa njim ostali sa grupom. Podigli su zarobljenike i krenuli putem, da bi ubrzo skrenuli i ušli u jednu livadu gde su se nalazile dve vikendice. Dok su hodali svi su ćutali, atmosfera se promenila i mogao je da oseti da će se nešto desiti. Zarobljenici su išli jedan za drugim, a vojnici pored njih. Petrašević je odvojio jednog zarobljenika i pucao u njega. Zatim su Petrašević i Zvekan ubili još trojicu, jednog za drugim, dok su dvojicu ostavili da prenesu tela u obližnu vikendicu. Optuženi Medić je bio tu, ali svedok se ne seća gde je stajao i šta je radio. Ostalu dvojicu su ubili u vikendici. Svedok nije ulazio unutra, ali je kroz otvorena vrata snimao šta se dešavalo. Vratili su se nazad u komandu i Petrašević je izvestio komandantra da je naređenje izvršeno. Svi su se okupili da bi popili kafu. Ćutali su i tresli se od šoka. Milodar Momić je rekao komandantru *kum [optuženi Medić] ti baš i nije neki*. Komandant je pitao *jel' skinuo njufer*, misleći da li je po prvi put pucao, ali je Momić odgovorio da nije. Optuženi je izgledao nervozno i počeo je da čisti pušku i tada je svedok video da je njegova puška čista i da zaista nije pucao. To što je optuženi Medić bio kum komandanta ga je spaslo, inače ne bi prišao bez kazne što nije izvršio naređenje (nije pucao). Optuženi je voleo da se pravi važan, ali je bio plašljiv, tako da ga ne čudi što nije pucao.

Svedok je imao prilike da pregleda snimak i smatra da je bilo intervencije tj. jedan deo snimka je obrisan.

Tužilac je svedoku predočio njegovu izjavu koju je dao 23.02.2006. na (prvom) glavnom pretresu. Svedok je tada rekao da je nakon što je zarobljenik odgovorio optuženom Mediću da

nije prcao odgovorio *i nećeš*. Danas je svedok izmenio svoj iskaz i rekao da nije čuo da je optuženi Medić to rekao. Na pitanje zašto je izmenio svoj iskaz svedok je odgovorio da je prvi put ispričao ono čega se sećao, ali nakon što je pregledao video-snimak događaja uvideo da nije tako bilo.

Pregled video-snimka streljanja zarobljenika

Na video-snimku se, između ostalog, vidi kako Pera Petrašević čuči i razgovara sa zarobljenikom koji leži prvi sa desne strane, ustaje i kaže *ništa, dvojicu ćemo ubiti, četvoricu ćemo ostaviti*. Zatim se čuje glas nekog od vojnika *koji budu najbolji*, nakon čega se se čuje smeh vojnika. Može se čuti kada optuženi Medić pita zarobljenika *šta kažeš, ni ti nisi prc'o?* Slobodan Davidović, takođe, pita *šta nisi nikad?*, a zatim se, zbog pucnja, ne čuje dalji razgovor.

Komentar:

Iskazi koje je svedok dao u istrazi i na (prvom) glavnom pretresu bliži su događaju, verodostojniji i, za razliku od današnjeg, dati bez prethodne pripreme i na osnovu sećanja. Iako je svedok Stojković promenio iskaz, to nema značaja za utvrđivanje krivične odgovornosti optuženog Medića. Optuženi je čuo, ili je mogao čuti, kada je Pera Petrašević rekao da će dvojica zarobljenika biti ubijena, a četvorica osobođena. Iako na video-snimku izgleda kao da Petrašević to govori zarobljeniku koji leži, nakon toga se čuje komentar i smeh ostalih vojnika. Takođe, na snimku se može videti da optuženi posmatra dvojicu zarobljenika koji prenose tela. On stoji sa strane i ne protestuje zbog onog što se desilo. Vidi se da on posmatra likvidaciju preostale dvojice u vikendici, a zatim lagano kreće za ostalima ka kamionu, noseći ležerno pušku na ramenu. Ono što ostavlja snažan utisak je to što se jedan od dvojice preostalih zarobljenika *u šali* žalio vojnicima da mu je teško da nosi tela ubijenih jer ga bole pluća od cigareta. Na njemu se vidi nada da će biti oslobođen jer je poverovao u ono što su vojnici rekli. Ako je optuženi Medić bio iznenađen ubistvom prve četvorice on ne čini ništa, niti pokazuje želju, da odbrani preostalu dvojicu. Njegovo prisustvo i pasivno držanje može se protumačiti kao psihološka podrška ostalim pripadnicima jedinice.